

Torstai 15. joulukuuta 2016

P8_TA(2016)0507

Joukkohaudat Irakissa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 15. joulukuuta 2016 joukkohaidoista Irakissa (2016/3028(RSP))

(2018/C 238/11)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 27. lokakuuta 2016 antamansa päätöslauselman Pohjois-Irakin/Mosulin tilanteesta ⁽¹⁾, 27. helmikuuta 2014 antamansa päätöslauselman Irakin tilanteesta ⁽²⁾, 18. syyskuuta 2014 antamansa päätöslauselman Irakin ja Syyrian tilanteesta sekä Isisin hyökkäyksestä ja vähemmistöjen vainoamisesta ⁽³⁾, 12. helmikuuta 2015 antamansa päätöslauselman erityisesti IS-järjestöön liittyvästä humanitaarisesta kriisistä Irakissa ja Syyriassa ⁽⁴⁾, 12. maaliskuuta 2015 antamansa päätöslauselman Isisin/Da'eshin viime aikoina Lähi-idässä erityisesti assyrialaisiin kohdistamista hyökkäyksistä ja kaappauksista ⁽⁵⁾ ja 4. helmikuuta 2016 antamansa päätöslauselman niin kutsutun Isisin/Da'eshin järjestelmällisesti toteuttamasta uskonnollisten vähemmistöjen joukkomurhasta ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon 23. toukokuuta 2016 Syyriaa ja Irakia sekä Isisin/Da'eshin muodostamaa uhkaa koskevasta EU:n alueellisesta strategiasta, 14. joulukuuta 2015 Irakista, 16. maaliskuuta 2015 Syyriaa ja Irakia sekä Isisin/Da'eshin muodostamaa uhkaa koskevasta EU:n alueellisesta strategiasta, 20. lokakuuta 2014 Isisin/Da'eshin aiheuttamasta kriisistä Syyriassa ja Irakissa, 14. huhtikuuta 2014 ja 12. lokakuuta 2015 Syyriasta sekä 15. elokuuta 2014 Irakista annetut neuvoston päätelmät ja 30. elokuuta 2014 Irakista ja Syyriasta annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan (jäljempänä varapuheenjohtaja / korkea edustaja) julkilausumat Irakista ja Syyriasta,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun ja YK:n Irakin avustusoperaation (UNAMI) ihmisoikeustoimiston elokuussa 2016 julkaiseman raportin Isisin jesideihin kohdistamista julmuuksista (A Call for Accountability and Protection: Yazidi Survivors of Atrocities Committed by ISIL),
- ottaa huomioon kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön vuodelta 1998 ja sen määräykset toimivallasta kansanmurhan, ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten, sotarikosten ja hyökkäysrikosten yhteydessä,
- ottaa huomioon EU:n ja Irakin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen,
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman nro 2253 (2015),
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan,
- ottaa huomioon päätöksensä myöntää vuoden 2016 Saharov-mielipiteenvapauspalkinto irakilaisille jesidiaktivisteille Nadia Muradille ja Lamiya Aji Basharille, joita Isis/Da'esh oli aiemmin pitänyt vankeinaan,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0422.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0171.

⁽³⁾ EUVL C 234, 28.6.2016, s. 25.

⁽⁴⁾ EUVL C 310, 25.8.2016, s. 35.

⁽⁵⁾ EUVL C 316, 30.8.2016, s. 113.

⁽⁶⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0051.

Torstai 15. joulukuuta 2016

- A. ottaa huomioon, että Isis/Da'esh hyökkäsi elokuussa 2014 jesidiyhteisöihin Sindžarin kaupungin lähistöllä Irakin Niniven provinssissa ja tappoi saatujen tietojen mukaan tuhansia; ottaa huomioon, että sen jälkeen kun kurdijoukot ottivat Sindžar-vuoren pohjoispuoliset alueet uudelleen hallintaansa vuonna 2014, alueelta on löytynyt useita joukkohautoja; ottaa huomioon, että vielä uusia teloituspaiikkoja ja ilmeisiä joukkohautoja löytyi, kun kurdijoukot ottivat Sindžarin kaupungin uudelleen hallintaansa marraskuun 2015 puolivälissä;
- B. ottaa huomioon, että Isis/Da'esh on kohdistanut jesideihin julmuuksia järjestelmällisesti ja laajasti pyrkien tuhoamaan heidät; toteaa, että kansainvälisen oikeuden ja erityisesti joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemiseksi ja rankaisemiseksi vuonna 1948 tehdyn YK:n yleissopimuksen II artiklan mukaisesti tällaiset julmuudet on katsottava joukkotuhonnaksi;
- C. ottaa huomioon todenneensa 4. helmikuuta 2016 Isisin/Da'eshin suorittavan kristittyjen ja jesidien ja muiden uskonnollisten ja etnisten vähemmistöjen vastaista kansanmurhaa ja että saman käsityksen ovat jakaneet Euroopan neuvosto, Yhdysvaltain ulkoministeriö ja kongressi, Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentti, Australian parlamentti sekä muut kansalliset ja kansainväliset instituutiot ja todenneet yhdessä parlamentin kanssa, että Isisin/Da'eshin julmuudet Irakin uskonnollisia ja etnisiä vähemmistöjä vastaan käsittävät sotarikoksia, rikoksia ihmisyyttä vastaan ja kansanmurhan;
- D. ottaa huomioon, että Niniven tasanko, Tal Afar ja Sindžar sekä koko laajempi alue ovat kauan olleet kristittyjen (kaldealaiset/syyrialaiset/assyrialaiset), jesidien, sunni- ja šiia-arabien, kurdien, šabakien, turkmeenien, kaka'i-vähemmistön, sabianisti-mandeanistien ja muiden kotiseutuja, ja he ovat eläneet siellä vuosisatoja yleisen moniarvoisuuden, vakauden ja yhteisöjen välisen yhteistyön hengessä huolimatta ulkoisen väkivallan ja vainon jaksoista aina tämän vuosisadan alkuun asti ja siihen saakka, kun Isis/Da'esh miehitti suuren osan alueesta vuonna 2014;
- E. ottaa huomioon, että 27. lokakuuta 2016 jälkeen Isis/Da'esh on siirtänyt siepattuja jesidinaisia ja muita naisia Mosulin kaupunkiin ja Tel Afarin kaupunkiin; ottaa huomioon, että saatujen tietojen mukaan osa näistä naisista on "jaettu" Isisin/Da'eshin taistelijoille ja osalle on kerrottu, että heitä käytettäisiin saattamaan Isisin/Da'eshin kuljetussaattueita;
- F. toteaa, että kaikkien Irakissa ja Syyriassa olevien joukkohautojen suojeleminen, säilyttäminen ja tutkiminen on välttämätöntä, jotta voidaan säilyttää ja kerätä todistusaineistoa Isisin/Da'eshin tekemistä sotarikoksista, rikoksista ihmisyyttä vastaan ja kansanmurhasta ja saattaa rikoksiin syyllistyneet vastuuseen; korostaa, että uhrien omaisille olisi annettava psykologista ja logistista tukea;
- G. ottaa huomioon, että useat paikalliset järjestöt ovat dokumentoineet Isisin/Da'eshin jesidiyhteisöön kohdistamia rikoksia mutta niillä on siihen vain rajalliset valmiudet; toteaa, että Human Rights Watchin ja muiden kansainvälisten ihmisoikeusjärjestöjen mukaan alueella ei ole työskennellyt yhtään kansainvälistä oikeuslääketieteellistä asiantuntijaa, vaikka monet maat, kuten Yhdysvallat ja Saksa, ovat tukeneet poliittisesti tällaista työtä;
- H. ottaa huomioon, että YK:n ihmisoikeusvaltuutettu totesi 11. marraskuuta 2016, että "Irakin hallitus voi varmistaa oikeudenmukaisuuden ja turvata maan kestävän rauhan edellytykset saattamalla maan tilanne kansainvälisen rikostuomioistuimen tutkittavaksi, antamalla irakilaisille tuomioistuimille toimivaltaa käsitellä kansainvälisiä rikoksia, uudistamalla rikosoikeusjärjestelmää ja parantamalla oikeusviranomaisten mahdollisuuksia dokumentoida ja tutkia syytteitä ja saattaa ne oikeuden käsiteltäväksi. Tämän tekemättä jättäminen voi vaarantaa vakavasti pitkäaikaisen rauhan ja turvallisuuden, jotka Irakin kansa on ansainnut";
- I. ottaa huomioon, että Irakin armeija on käynnistänyt maailmanlaajuisen Isisin/Da'eshin vastaisen liittoutuman sekä Kurdistanin aluehallituksen Peshmerga-joukkojen tuella operaation Irakin toiseksi suurimman kaupungin Mosulin ja muiden Isisin/Da'eshin vallassa yhä olevien Irakin alueiden vapauttamiseksi;
1. tuomitsee varauksetta jatkuvat julmuudet ja räikeät kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuslainsäädännön loukkaukset, joihin Isis/Da'esh on syyllistynyt; toteaa täydellisen tyrmistyneenä, että Irakissa ja Syyriassa löydetään jatkuvasti uusia joukkohautoja, jotka todistavat Isisin/Da'eshin terrorismista; esittää osanottonsa kaikille niille irakilaisille, jotka ovat menettäneet omaisensa niiden ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten ja sotarikosten seurauksena, joihin Isis/Da'esh ja sen liittolaiset ovat syyllistyneet;

Torstai 15. joulukuuta 2016

2. vetoaa voimakkaasti kansainväliseen yhteisöön ja erityisesti YK:n turvallisuusneuvostoon, jotta se käsittelee niitä joukkohautoja, joita Irakista on kerrottu löytyneen, uutena todisteena kansanmurhasta ja asettaisi Isisin/Da'eshin syyteeseen kansainvälisessä rikostuomioistuimessa;
3. vaatii Irakin viranomaisia ja Kurdistanin aluehallitusta toimimaan pikaisesti, jotta voidaan suojella Sindžar-vuoren ympäristön joukkohautoja, joille on ollut pääsy sen jälkeen, kun alue valloitettiin takaisin Isisiltä/Da'eshilta, ja toteuttamaan kaikki muut tarvittavat toimet Isisin/Da'eshin tekemien sotarikosten ja ihmisyyttä vastaan kohdistuneiden rikosten todisteiden säilyttämiseksi, jotta varmistetaan sen vastuuseen joutuminen;
4. kehottaa Irakin viranomaisia kutsumaan kansainvälisiä oikeuslääketieteen asiantuntijoita, mukaan lukien rikostuomioistuimissa aiemmin työskennelleitä alan asiantuntijoita, kartoittamaan kaikki joukkohaudat ja avustamaan niistä joukkohaudoista saatavien todisteiden säilyttämisessä ja analysoinnissa, joihin pääsy on äskettäin tullut mahdolliseksi, sillä jäännösten esiin kaivaminen ilman oikeuslääketieteellisiä asiantuntijoita voi tuhota kriittistä todistusaineistoa ja hankaloittaa merkittävästi ruumiiden tunnistamista;
5. kehottaa EU:ta, sen jäsenvaltioita ja muita mahdollisia kansainvälisiä avunantajia avustamaan ja tukemaan Irakin hallitusta, jotta se pystyy kokoamaan työntekijät ja infrastruktuurin, joita tarvitaan todisteiden säilyttämiseksi ja analysoimiseksi, sillä nämä todisteet voivat olla ratkaisevan tärkeitä tulevaisuuden omissa ja kansainvälisissä vastuuseen asettamisen prosesseissa, joissa käsitellään sotarikoksia, rikoksia ihmisyyttä vastaan ja kansanmurhaa;
6. on erityisen huolissaan naisten ja lasten tilanteesta konfliktissa ja etenkin jesidinaisista ja -lapsista, jotka ovat joutuneet vainon, teloitusten, kidutuksen, seksuaalisen hyväksikäytön ja muiden julmuuksien kohteeksi; vaatii, että saatavilla olisi oltava kaikkea tarvittavaa sairaanhoitoa erityisesti raiskausten uhreille; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita toimimaan kiireellisesti tiiviissä yhteistyössä Maailman terveysjärjestön (WHO) kanssa ja tukemaan sitä tässä asiassa; vaatii kaikkien niiden naisten ja lasten välitöntä vapauttamista, jotka ovat edelleen Isisin/Da'eshin vankina;
7. korostaa jälleen täyttä tukeaan Irakin armeijalle, maailmanlaajuisen Isisin/Da'eshin vastaisen liittoutuman joukoille sekä Kurdistanin aluehallituksen Peshmerga-joukoille ja niiden liittolaisille niiden pyrkiessä vapauttamaan Mosulin ja Irakin muita osia Isisin/Da'eshin vallasta ja varmistamaan maan itsenäisyys, alueellinen koskemattomuus ja itsemääräämisoikeus;
8. muistuttaa, että Irakin viranomaisten on ryhdyttävä konkreettisiin toimiin siviilien suojelemiseksi sotatoimien aikana muun muassa käyttämällä kaikkia mahdollisia varotoimia siviiliuhrien ja ihmisoikeusrikkomusten välttämiseksi hyökkäyksen aikana; korostaa, että maajoukkojen on noudatettava kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja ihmisoikeuslainsäädäntöä operaatioidensa kuluessa;
9. tukee Irakin tasavallan ja sen kansan antamaa tunnustusta sille, että Niniven tasangolle, Tal Afariin ja Sindžariin perustetaan poliittisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti elinkelpoiset ja kestävät provinssit tavalla, joka vastaa alueellisen autonomian laillista ilmentämistä Irakin perustuslaissa vahvistetulla tavalla;
10. korostaa, että Niniven tasangon, Tal Afarin ja Sindžarin alkuperäiskansoilla, jotka ovat joutuneet lähtemään kodeistaan ja joista monet ovat siirtyneet uuteen paikkaan Irakin sisällä, on oikeus palata esi-isiensä kotiseuduille ja että tämän olisi oltava Irakin hallituksen poliittisena painopisteenä, jolla on unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä kansainvälisen yhteisön tuki; korostaa, että Irakin hallituksen ja Kurdistanin paikallishallituksen tuella on taattava täysin näiden kansojen perustavat ihmisoikeudet ja poliittinen yhdenvertaisuus kuten myös heidän omistusoikeutensa, joiden on oltava ensisijaisia kaikkien muiden tahojen omistusoikeusvaatimusten suhteen;
11. kehottaa Irakia liittymään kansainvälisen rikostuomioistuimen jäseneksi, jotta Isis/Da'esh voidaan asettaa syyteeseen sotarikoksista, kansanmurhasta ja rikoksista ihmisyyttä vastaan;
12. kehottaa kansainvälistä yhteisöä, jäsenvaltiot mukaan lukien, saattamaan Isisin/Da'eshin jäsenet oikeuden eteen lainkäyttöalueellaan soveltamalla muun muassa universaalitoimivaltaa;
13. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, ihmisoikeuksista vastaavalle EU:n erityisedustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Irakin hallitukselle ja edustajien neuvostolle ja Kurdistanin aluehallitukselle.